

28

**NÚRIA
BOSCH**

catedràtica d'economia de la UB

La imatge internacional del procés se'n pot anar en orris si se cedeix a algunes de les condicions de la CUP per als pressupostos

29

JOAN ESCULIES
historiador i escriptor

Un dels recursos dels polítics en campanya és la història-ficció: tergiversen els fets per fabricar-se un passat a mida

30

JOAN JOSEP OMELLA
arquebisbe de Barcelona

No hem sigut prou generosos a l'hora d'acollir els refugiats: el cristianisme i el món occidental actual semblen com l'aigua i l'oli

P 35

**VIVIAN MAIER,
DE MAINADERA
A FOTÒGRAFA**

P 34

**MARIA ANTÒNIA
OLIVER REP EL
PREMI D'HONOR**

P 16-17

INFRASTRUCTURES

Adif només gasta a Catalunya el 26% del previst

L'organisme ferroviari executa 31,7 milions dels 118,4 pressupostats

Tan sols Cantàbria queda més perjudicada pels incompliments

P 12

Volia atemptar durant l'Eurocopa

El jove francès de 25 anys Gregoire Moutaux, treballador d'una granja de vaques, pretenia atemptar contra una mesquita i una sinagoga durant l'Eurocopa. La policia ucraïnesa l'ha detingut

P 06

Exteriors preveu obrir deu noves delegacions en un any

Romeva condiciona el projecte a l'aprovació dels pressupostos

RUTH MARIGOT

P 08

ENTREVISTA D'ANTONI BASSAS A
JUAN CARLOS GIRAUTA

CAP DE LLISTA DE C'S PER BARCELONA EL 26-J

“Podem és un perill per a la democràcia, el sistema i l'economia”

La història-ficció en campanya

Un dels recursos més gastats durant les campanyes electorals per donar suport als plantejaments polítics propis o per desacreditar els dels adversaris és la deformació del passat. Ja el setembre de 1976, en un acte a Tarragona en el marc de la confluència per formar el PSC-Congrés i que reproduïa el famós míting del Palau Blaugrana *Guanyem la llibertat* celebrat al juny, Josep Andreu Abelló va assegurar: “Si els presidents Macià i Companys visquessin avui, serien entre nosaltres”. El president de l’Audiència de Barcelona durant la Guerra Civil feia poc que havia deixat la militància a ERC per apostar per la unió de partits socialistes que protagonitzaven els de Joan Reventós. Les paraules d’Andreu van inaugurar un dels lemes d’història-ficció més exitosos del socialisme català. La rèplica en aquella ocasió va arribar d’un companyista com Jaume Miravittles, que es va afanyar a criticar el seu excoreligionari. Per al qui va encapçalar el comissariat de Propaganda de la Generalitat durant la Guerra Civil –i malgrat el degotall de fugues posteriors d’històriques figures de l’ERC cap al PSC–, les paraules d’Andreu eren un disbarat.

Començant a comptar des de la Transició, en cada campanya electoral hem vist l’ús d’aquest recurs d’apropiació i tergiversació dels personatges i fets de la història. La darrera campanya d’eleccions a les Corts del 20-D va ser especialment prolífica en aquest aspecte. El cap de llista del PP per Catalunya, Jorge Fernández Díaz, va voler fer seva la figura de l’expresident Josep Tarradellas, i va al·legar que aquest ja deia: “Mentre sigui president no hi tornarà a haver un altre Sis d’Octubre”. El del popular és un argument contra la resolució del 9-N i la via unilateral dels independentistes. El que va obviar o desconeixia el ministre de l’Interior en funcions és que Tarradellas esmentava els Fets d’Octubre i l’actuació de Companys no pas per censurar vies unilaterals, sinó per advertir de la necessitat de mantenir la unitat del catalanisme i no supeditar la política catalana a l’espanyola. Al’altra banda de l’espectre polític, el candidat d’ERC al Congrés, Gabriel Rufián, va afirmar que la Constitució de 1978 va ser “afavorida” i “subscrita” per “feixistes”, escudant-se en el fet que “ho diu la història contemporània”. Així, d’una vegada, ficava al mateix sac figures com Manuel Fraga i Jordi Solé Tura. Un despropòsit que la memòria d’aquest darrer no mereixia.

JOAN ESCULIES

HISTORIADOR I ESCRIPTOR

Enamorat de la visió de la *longue durée* del catalanisme, el candidat de Democràcia i Llibertat, Francesc Homs, va assegurar: “La Generalitat és una institució que ve de molt lluny, del segle XIV, i no necessita la Constitució espanyola per acreditar la seva existència ni la seva legitimitat”. Amb independència que es restablís la Generalitat republicana abans de l’aprovació de la carta magna, es fa molt evident per què el 1931 es va escollir el nom de Generalitat per a l’ens autònic: permetia que els nacio-

nalistes catalans, per tal de legitimar-se, apel·lessin a la longevitat d’una institució medieval amb la qual no tenia res a veure, mentre que a Madrid el nom no intranquil·litzava perquè no significava res. En la mateixa línia romàntica l’aleshores president català en funcions, Artur Mas, defensava: “Catalunya ha esperat tres segles per poder ser on és ara”.

També viatjant en el temps, el candidat de Podem a la presidència, Pablo Iglesias, va posar damunt la taula la Constitució de Cadis de 1812 per reivindicar “la idea de sobirania nacional enfront de les potències estrangeres”. I, bo i celebrant la Pepa, va equiparar Napoleó amb la *troïca*. Mentrestant, Josep Antoni Duran i Lleida va passar-se la campanya amb la intenció d’imbuir-se del paper que Miquel Roca va fer a finals dels anys setanta. Per la seva banda, Mariano Rajoy es va veure obligat a passejar al costat del fill d’Adolfo Suárez per Àvila, la terra natal de l’expresident espanyol, davant l’intent d’Albert Rivera, de Ciutadans, d’apropiar-se sense rubor de l’herència política del centrista.

La ironia de tot plegat és que els portaveus polítics s’atreveixen a la història-ficció no només per desconeixement o per cercar elements que els carreguin de raó, sinó perquè qualsevol editor sap que el consum d’assaig històric tant a Catalunya com en el conjunt d’Espanya és ridícul. L’allau de referències al passat que fan l’estol de candidats surt de franc perquè, quan a dalt de l’escenari o en un plató diuen una bestiesa, un gruix important de la ciutadania va mancada dels coneixements bàsics de la història del país per qüestionar-la o per riure-se’n. Però també per això el rèdit que en poden treure és més que dubtós. En la campanya que s’enceta els candidats podrien gastar més temps a presentar propostes per governar –que és el motiu pel qual són escollits– que no pas a fabricar-se un passat a mida.

Des de la Transició, tots els candidats polítics s’aproprien dels personatges i fets de la història i els tergiversen

Rajoy, a la seva

SEBASTIÀ ALZAMORA

EScriptor

El president d’Espanya, Mariano Rajoy, insisteix una vegada i una altra, ni que sigui en funcions, que l’economia espanyola és la que experimenta una reactivació més important, per davant dels balanços d’Alemanya i de França. Això, si es mira amb ulleres del PP, pot semblar real, però és del tot fals. Just a l’inrevés: ara com ara Espanya és un problema perquè, com ja hem intentat indicar en aquesta columna, és un país molt gran amb una economia completament fallida, sobretot a causa dels casos de corrupció política, financera i empresarial que arrossega, i que ara ja no escapen a l’atenció de ningú de tan evidents com són (mirin la premsa internacional, des del *Financial Times* fins al *New York Times*, passant per *Le Monde*, el *Frankfurter Allgemeine* o *La Repubblica*, a veure què diuen sobre la qüestió), i que han convertit Espanya en un enorme embalum de porqueria sobre el qual ningú ja no sap què fer, si no és anar-li donant crèdit i reconeixent-li el deute, perquè actuar d’una altra manera portaria a una fallida internacional de conseqüències imprevisibles.

Espanya s’ha convertit en un dels principals focus de les moltes malalties que pateix la UE, i no només per la seva penosa situació econòmica, que ja seria prou motiu, sinó també i sobretot a causa de la irresponsabilitat absoluta que demostren els seus governants, començant per Rajoy. Frases com “*España no es Uganda*”, adreçada al ministre De Guindos, o aquella de “*Luis, sé fuerte*”, adreçada en aquest cas a un presumpte delinqüent com Luis Bárcenas –amb el qual el president mantenia alguna mena de relació inconfessable–, o com “*Ah, ¿y la europea?*”, en referència al problema de Catalunya i Espanya, han creuat el món sencer i han posat Espanya sota una lupa de molt mal mirar.

Tot i així, com ja hem dit diverses vegades, aquest mateix senyor Rajoy tornarà a guanyar les eleccions espanyoles d’aquí vint dies, i el tornarem a veure remenant la seva suposada força i repetint una vegada i una altra que el creixement econòmic de l’estat que presideix és inqüestionable. A sobre serem a començaments d’estiu: les tradicionals dades sobre creació de llocs de treball, per precàries i magres que siguin, gairebé segur que li somriuran, i davant de la incompareixença i de la incompetència dels seus adversaris polítics ho tindrà tot de cara per repetir mandat. Només li quedarà el problema de Catalunya, però fins i tot ell ha entès que aquest conflicte no li ha d’impedir sostenir la vara del poder. De fet, la seva obstinació granítica contra les aspiracions ciutadanes dels catalans s’ha convertit en un dels seus actius electorals.

Ningú recordava una vergonya tan penosa com la legislatura de quatre mesos escassos que ha acabat de passar Espanya, però això a Rajoy no l’importuna gens ni mica. No ha llegit gaire, però segur que ha llegit el seu paísà Camilo José Cela i que recorda aquella sentència segons la qual “*aquí, el que resiste, gana*”. No sé si recorda també que l’escriptor presumia de ser capaç d’absorbir un litre d’aigua per via rectal, però em temo molt que més o menys aquest és el futur proper que ens espera.

DE FITA A FIT

Revifar la televisió pública

JORDI DURÓ